

7 Δεκεμβρίου 1988

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΑΝΤΩΝΗΣ,

Αιτητής,

1. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ,
2. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΧΕΡΣΑΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ,
3. ΕΦΟΡΟΥ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ,

Καθ' ων η Αίτηση.

(Αρ. Υπ. 659/85).

5 *Ανάκληση διοικητικής πράξεως—Πράξη ευμενής για διοικούμενο—Πάροδος χρόνου—Συνέπεια—Παρεμποδίζει ανάκληση ευμενούς για τον διοικούμενο διοικητικής πράξεως αν η πάροδος χρόνου δημιούργησε τέτοια πραγματική κατάσταση, ώστε η ανατροπή της να είναι αντίθετη με τη χρηστή διοίκηση.*

Ακυρωτική απόφαση—Συνέπεια—Επαναφορά του πραγματικού καθεστώτος που ίσχυε πριν την έκδοση της ακυρωθείσας διοικητικής πράξης.

10 *Μηχανοκίνητα οχήματα—Οι Περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων Κανονισμοί 1959 - 1970, Καν. 69(α)—Διόρθωση στο Βιβλίο Εγγραφής—Προτιπώσεις.*

15 *Το αυτοκίνητο όχημα του αιτούντος γράφτηκε στο βιβλίο Εγγραφής Μηχανοκινήτων Οχημάτων στις 27.3.71. Το αρχικό πιστοποιητικό εγγραφής του αναφέρει πώς το απόβαρο του αυτοκινήτου είναι 25 στατήρες. Με επιστολή ημ. 1.12.80 ο καθ' ου η Αίτηση ειδοποίησε τον αιτητή ότι στο σχετικό Βιβλίο Εγγραφής η ένδειξη τροποποιήθηκε από 25 στατήρες σε 26. Επακολούθησε σχετική αλλαγή και στο ίδιο το πιστοποιητικό εγγραφής.*

Η πιο πάνω απόφαση ακυρώθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο. Μετά την ακύρωση ο καθ' ου η Αίτηση εκάλεσε τον αιτητή να προσκομίσει το αυτοκίνητο για ζύγιση για να εξακριβωθεί το απόβαρό του και να γίνει η ορθή καταχώρηση στο Βιβλίο. Ο αιτητής όμως αρνήθηκε και ο καθ' ου, επικαλούμενος το άρθρο 18(3) των Περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων Κανονισμών αρνήθηκε να εκδώσει άδεια κυκλοφορίας για το αυτοκίνητο του αιτητή. 5

Η θέση του καθ' ου η Αίτηση ήταν ότι στην ακυρωτική του απόφαση το Δικαστήριο επισήμανε ότι το αυτοκίνητο του αιτητή δεν ζυγίστηκε είτε την ημέρα εγγραφής του είτε μετέπειτα από τον καθ' ου και επομένως το πραγματικό του απόβαρο είναι άγνωστο. Έτσι, προς συμμόρφωση προς την παρατήρηση αυτή του Δικαστηρίου κάλεσε τον αιτητή να προσκομίσει το αυτοκίνητο του για ζύγιση. 10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάνθηκε: 15

- (1) Η πιο πάνω παρατήρηση της ακυρωτικής απόφασης δεν ήταν παρά σχόλιο για να καταδειχθεί η παράβαση του κανονισμού 8(1) από τον καθ' ου η Αίτηση.
- (2) Η ακυρωτική απόφαση δέχθηκε και αυτό το δέχονται και οι διάδικοι, ότι στην προκειμένη περίπτωση ο Καν. 69(α) δεν τυγχάνει εφαρμογής. Άρα ο καθ' ου η Αίτηση, εφόσον ο ίδιος είχε εγγράψει το όχημα στο βιβλίο εγγραφής, δεν είχε δικαίωμα να ζητήσει ζύγισμα του. 20
- (3) Σύμφωνα με βασική αρχή του διοικητικού δικαίου η ακυρωτική απόφαση είχε ως αποτέλεσμα την επαναφορά του προηγούμενου της ακυρωθείσας πράξεως καθεστώτος πραγμάτων. Άρα θεωρείται ότι η καταχώρηση είναι για 25 στατήρες.
- (4) Επιπρόσθετος λόγος ακυρώσεως της επίδικης πράξεως είναι ότι η ανάκληση ευμενών διοικητικών πράξεων δεν είναι επιτρεπτή όταν από την πάροδο μακρού σχετικά χρόνου από την έκδοσή τους δημιουργήθηκε πραγματική κατάσταση τέτοια, που η ανατροπή της θα προσέκρινε στην αρχή της χρηστής διοίκησης. 30

*Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται.
£30.- έξοδα εναντίον των καθ' ων η Αίτηση.* 35

Αναφερόμενες Αποφάσεις:

Αυγουστής v. Πειθαρχικού Συμβουλίου (1985) 3 Α. Α. Δ. 626;

Ευσταθίου v. Δημοκρατίας (1985) 3 Α. Α. Δ. 471.

Προσφυγή.

- 5 Προσφυγή εναντίον της άρνησης Εφόρου Εγγραφής Μηχανοκινήτων Οχημάτων ν' ανανεώσει την άδεια κυκλοφορίας του αυτοκινήτου του αιτητή υπ' αριθμό εγγραφή F.E. 300 για την περίοδο 1.7.85-31.12.85.

Κ. Μαυραντώνης, για τον αιτητή

- 10 *Γ. Ερωτοκρίτου (κα)*, Ανώτερη Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

- 15 **ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ Δ.** εξέδωσε την ακόλουθη απόφαση. Ο αιτητής με την προσφυγή του αυτή προσβάλλει τη διοικητική πράξη-άρνηση του Εφόρου Εγγραφής Μηχανοκινήτων Οχημάτων, ο οποίος στα επόμενα θα αναφέρεται ως ο καθ' ου η αίτηση, να ανανεώσει την άδεια κυκλοφορίας του αυτοκινήτου του υπ' αριθμό εγγραφής FE 300 για την περίοδο 1/7/85-31/12/85.

- 20 Τα γεγονότα που οδήγησαν στην προσβαλλόμενη απόφαση είναι τα εξής: Ο αιτητής αγόρασε το πιο πάνω αυτοκίνητο, που εισήχθη στην Κύπρο καινούργιο και ο καθ' ου η αίτηση το ενέγραψε στο Βιβλίο Εγγραφής Μηχανοκινήτων Οχημάτων στις 27/3/71. Το πιστοποιητικό εγγραφής του αυτοκινήτου εκδόθηκε την ίδια μέρα και σ' αυτό αναφέρεται
25 πως το απόβαρο του αυτοκινήτου είναι 25 στατήρες. Από της εγγραφής του αυτοκινήτου ο αιτητής ανανέωνε την άδεια κυκλοφορίας του πληρώνοντας τα τέλη που καθορίζονταν για την κατηγορία αυτοκινήτων με απόβαρο 20-25 στατήρες.

Τόσο η εγγραφή του αυτοκινήτου όσο και η έκδοση του καθορισμένου πιστοποιητικού έγιναν από τον Έφορο βάσει των Κανονισμών που ίσχυαν στον ουσιώση χρόνο δηλαδή των *Περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων* (Κανονισμοί 1959-1970).

5

Την 1.12.80 ο αιτητής ειδοποιήθηκε με επιστολή από τον καθ' ου πως η ένδειξη για το απόβαρο του αυτοκινήτου του τροποποιήθηκε στο σχετικό Βιβλίο Εγγραφής από 25 στατήρες σε 26 και εκαλείτο να παρουσιάσει το πιστοποιητικό εγγραφής του αυτοκινήτου του για να γίνει και σ' αυτό η ίδια τροποποίηση. Ο αιτητής, επειδή για την έκδοση της άδειας κυκλοφορίας του αυτοκινήτου θα έπρεπε να παρουσιάξει το πιστοποιητικό εγγραφής με στοιχεία που συμφωνούσαν με το Βιβλίο Εγγραφής Μηχανοκινήτων Οχημάτων, δέχτηκε υπό διαμαρτυρία την τροποποίηση στο πιστοποιητικό εγγραφής. Πρόσβαλε όμως με επιτυχία στο Ανώτατο Δικαστήριο την απόφαση του καθ' ου να τροποποιήσει το Βιβλίο Εγγραφής ώστε να αναφέρεται σ' αυτό πως το απόβαρο του αυτοκινήτου του αιτητή ήταν 26 στατήρες διαγράφοντας τον αριθμό 25. Η απόφαση αυτή εκδόθηκε στους 23/3/1985 (δες *Μαυραντώνης v. Δημοκρατίας* (1985) 3 A.A.Δ. 552).

10

15

20

Μετά την πιο πάνω απόφαση από τον Έντιμο Δικαστή κ. Μαλακτό, στην οποία το αιτήμα του αιτητή έγινε αποδεκτό, ο καθ' ου κάλεσε τον αιτητή να προσκομίσει το αυτοκίνητο για ζύγιση για να εξακριβωθεί το απόβαρο του και να γίνει η ορθή καταχώρηση στο Βιβλίο. Ο αιτητής όμως αρνήθηκε και ο καθ' ου, επικαλούμενος το άρθρο 18(3) των Κανονισμών δεν εκδίδει άδεια κυκλοφορίας για το αυτοκίνητο του αιτητή. Η παρούσα λοιπόν προσφυγή στρέφεται εναντίον αυτής της απόφασης και αφορά την περίοδο για την οποία υποβλήθηκε η αίτηση ανανέωσης της άδειας κυκλοφορίας δηλαδή από 1/7/85 μέχρι 31/12/85.

25

30

Οι δικηγόροι υιοθέτησαν ενώπιον μου όλο το υλικό που υπάρχει στο φάκελλο για να εκδοθεί η παρούσα απόφαση.

35

Είναι η εισήγηση του δικηγόρου της Δημοκρατίας πως η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε νόμιμα και μάλιστα με σκοπό τη συμμόρφωση του καθ' ου στο αιτιολογικό και ετυμγορία του Δικαστηρίου. Όπως είπα πιο πριν ο Έντιμος Δικαστής κ. Μαλαχτός αποδέκτηκε το αίτημα για ακύρωση της απόφασης του καθ' ου να προβεί στην τροποποίηση του Βιβλίου Εγγραφής Μηχανοκινήτων Οχημάτων και στη συνέχεια του πιστοποιητικού εγγραφής του αυτοκινήτου του αιτητή. Ο δικηγόρος του αιτητή υπέβαλε πως η προσβαλλόμενη απόφαση-άρνηση είναι αντίθετη με το νόμο, αναφορικά δε με το περιεχόμενο της απόφασης του Έντιμου Δικαστή κ. Μαλαχτού ο καθ' ου την παρερμηνεύει και καθόσο μέρος της αφορά τα πραγματικά γεγονότα αλλά και τα νομικά ζητήματα

Η πιο πάνω απόφαση αποτελεί μέρος του υπόβαθρου των γεγονότων της υπό κρίση προσφυγής και επομένως οποιαδήποτε αναφορά γίνεται σε αυτή γι' αυτό το σκοπό και μόνο. Εισηγείται, λοιπόν, ο δικηγόρος της Δημοκρατίας πως ο Δικαστής, επεσήμανε στην απόφαση του ότι το αυτοκίνητο του αιτητή δεν ζυγίστηκε ούτε την ημέρα εγγραφής του ούτε μετέπειτα από τον καθ' ου και επομένως το πραγματικό του απόβαρο είναι άγνωστο. Έτσι, συνεχίζει η εισήγηση του δικηγόρου, ο τελευταίος συμμορφούμενος προς την παρατήρηση αυτή του Δικαστηρίου κάλεσε τον αιτητή να προσκομίσει το αυτοκίνητο του για ζύγιση.

Διαφωνώ πλήρως με την ερμηνεία που αποδίδει ο δικηγόρος του καθ' ου στην παρατήρηση αυτή του Δικαστηρίου και συμφωνώ με την θέση του δικηγόρου του αιτητή πάνω σ' αυτό το θέμα. Ο Έντιμος Δικαστής, λέγοντας τα πιο πάνω δεν αποφάσιζε πως ο καθ' ου edικαιούτο να καλέσει τον αιτητή να προσκομίσει το αυτοκίνητο του για ζύγιση. Το σχόλιο αυτό έγινε για να καταδειχτεί η παραβίαση των κανονισμών από τον καθ' ου, ότι δηλαδή ενώ όφειλε προτού εγγραφεί το αυτοκίνητο στο βιβλίο Εγγραφής Μηχανοκινήτων Οχημάτων, να εφαρμόσει τις πρόνοιες και να ακολουθήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 8

(1) των σχετικών Κανονισμών, να διαπιστώσει δηλαδή τα στοιχεία που αναφερόντουσαν σε σχέση με το υπό εγγραφή αυτοκίνητο, δεν το έπραξε. Παραπέρα ο Δικαστής απεφάνθη πως η παράληψη αυτή του καθ' ου δεν εμπίπτει στις πρόνοιες του άρθρου 69(α) των Κανονισμών. Με βάση το άρθρο αυτό ο Έφορος Μηχανοκινήτων Οχημάτων δικαιούται να τροποποιήσει το Βιβλίο Εγγραφής αναφορικά με το απόβαρο ενός Μηχανοκινήτου Οχήματος όταν:

5

(α) έχει γίνει καλόπιστο λάθος ή,

(β) έχουν γίνει νόμιμα αλλαγές στο όχημα (όπως η αλλαγή μηχανής, αμαξώματος ή πλαισίου).

10

Στην υπό κρίση υπόθεση είναι κοινώς παραδεκτό πως ούτε το (α) ούτε (β) ισχύει και επομένως κανένα δικαίωμα δεν είχε ο καθ' ου να καλέσει τον αιτητή να προσκομίσει το αυτοκίνητο του για ζύγισμα για να διακριβωθεί το απόβαρο του, εφόσο ο ίδιος ο καθ' ου το ενέγραψε στο Βιβλίο Μηχανοκινήτων Οχημάτων με τη σχετική ένδειξη των 25 στατήρων.

15

Μετά την ακύρωση της απόφασης του καθ' ου να τροποποιήσει το Βιβλίο Εγγραφής Μηχανοκινήτων Οχημάτων και το πιστοποιητικό εγγραφής του καθ' ου, η κατάσταση αναφορικά με την επίδικη καταχώρηση επανέρχεται στο προηγούμενο καθεστώς πραγμάτων, δηλαδή την εγγραφή που υπήρχε πριν την τροποποίηση, που ακυρώθηκε με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η βασική αυτή αρχή του διοικητικού δικαίου διατυπώνεται με ενάργεια από τον Μ.Δ. Στασινόπουλο στα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959 (σελ. 279):

20

25

"Η ακύρωσης της διοικητικής πράξεως ενεργεί αναδρομικώς ανατρέχουσα εις το χρόνον της εκδόσεως της ακυρουμένης πράξεως και επαναφέρουσα τα πράγματα εις ο χρονικόν σημείον ευρίσκοντο πριν η Διοίκησις επιληφθή του θέματος και υπό το τότε υφιστάμενον νομικόν και

30

πραγματικόν καθεστώς."

Τα ίδια υποστηρίζει και ο Η.Γ. Κυριακόπουλος στο σύγγραμμα του Διοικητικόν Ελληνικόν Δίκαιον Γ', Ειδικόν Μέρος, σελίδα 151.

5 "Εάν η αίτησις αυτή κριθῆ κατ' ουσίαν βάσιμος, το Σ.Ε. απαγγέλλει την ολικήν ή μερικὴν ακύρωσιν της προσβλη-
θεισης πράξεως. Η ακυρωθείσα πράξις καθίσταται νομι-
κῶς ανύπαρκτος. Η ακύρωσις ανατρέχει εις τον χρόνον
10 της εκδόσεως της ακυρουμένης πράξεως. Διά της ακυρώσε-
ως επανέρχεται το προ της εκδόσεως αυτής νομικόν καθε-
στώς. Τούτο, υπ' ἄλλην διατύπωσιν, σημαίνει, ότι η ακυ-
ρωτικὴ ἀπόφασις επαναφέρει το ζήτημα εις ο σημειον
εὔρητο, όταν ἐπῆλθεν η ακυρωθείσα πράξις. Ακυρουμένης
15 πράξεως τινος, συνακυροῦται, και ἀνευ ρητῆς ἀπαγγελίας,
πάσα μεταγενέστερα, στηριζόμενη ἐπ' ἐκείνης' ακυρωθεί-
σης ὁμως ενδιαμέσου πράξεως συνθέτου διοικητικῆς ενεργείας,
η ακυρότης εκτείνεται μόνον ἐπὶ των μεταγενεστέ-
ρων και ουχί ἐπὶ των προηγηθεισῶν πράξεων. Ἐπὶ δε
20 ακυρώσεως πράξεως, δι' ης ἀνεκαλείτο ἐτέρα, ἀυτὴ επανέρχεται ἐν ἰσχύι, θεωρουμένη ως οὐδέποτε ἀνακληθείσα."

(Δες ἐπίσης: *Αυγουστής ν. Πειθαρχικὸῦ Συμβουλίου* (1985) 3 Α.Α.Δ. 626, στη σελίδα 636 και *Ευσταθίου ν. Δημοκρατίας* (1985) 3 Α.Α.Δ. 471 στη σελίδα 474).

25 Ὡς ἐκ τούτου και ἐφόσο ακυρώθηκε η ἀπόφαση του καθ' ου να τροποποιήσει το πιστοποιητικὸ ἐγγραφῆς του αυτοκινήτου του αιτητῆ η καταχώρηση που ἀφορὰ στο ἀπόβαρό του επανέρχεται σε ἀυτὴ που υπῆρχε κατὰ την ἐγγραφή του, δηλαδή 25 στατήρες.

30 Η διοικητικὴ ἀπόφαση θα μπορούσε να ακυρωθῆ και για ἓνα ἐπιπρόσθετο λόγο. Ἀν γίνει θεωρητικὰ ἀποδεκτὸ πως ο καθ' ου μπορούσε βάσει του νόμου να ἐνεργήσει ὅπως ἐνήργησε, η ἀπόφαση του ἀυτῆ θα ἦταν ἀντίθετη με την ἀρχὴ της χρήστης διοίκησης, γιατί με την ἐγγραφή του

αυτοκινήτου, όπως ο ίδιος ο καθ' ου την έκαμε το 1971, ο αιτητής ευνοϊθήκε για 10 ολόκληρα χρόνια. Η νομολογία δε του Συμβουλίου της Επικρατείας καθορίζει πως η ανάκληση ευμενών διοικητικών πράξεων δεν είναι επιτρεπτή όταν από την πάροδο μακρού σχετικά χρόνου από την έκδοσή τους δημιουργήθηκε πραγματική κατάσταση τέτοια, που η ανατροπή της θα προσέκρουε στην αρχή της χρήστης διοίκησης. Στο σύγγραμμα Γενικό Διοικητικό Δίκαιο (Α-Β τόμος) έκδοση 1977, του Π.Δ. Δαγτόγλου σελ. 182, αφού αναφέρεται η πιο αρχή, προχωρεί ο συγγραφέας για να πει τα πιο κάτω:

"Το κριτήριο αυτό αναφέρεται στην αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του ιδιώτη στην διατήρηση των διοικητικών πράξεων-μια αρχή που, όπως είπαμε ήδη, είναι αναγκαία για την καλή λειτουργία μιας δημοκρατικής πολιτείας και αποκτά θεμελιώδη σπουδαιότητα στο διαρκώς αναπτυσσόμενο κοινωνικό κράτος, από του οποίου τις παροχές εξαρτάται διαρκώς και περισσότερο κάθε πολίτης. Η διοίκηση παραβαίνει την αρχή της καλής πίστωσης, όταν ενεργεί κατά τρόπον αντίθετο προς την δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του ιδιώτη απέναντι της."

Το αίτημα της προσφυγής γίνεται επομένως δεχτό και η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται με £30 έξοδα.

*Προσβαλλόμενη απόφαση
ακυρώνεται με £30. = έξοδα.*